

WOJEWODA ŚWIĘTOKRZYSKI

Znak: PNK.I.4130.94.2019

Kielce, dnia 21-11-2019

Rozstrzygnięcie nadzorcze

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506 ze zm.)

stwierdza się nieważność

uchwały Nr XIII/164/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 30 października 2019 roku w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego.

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 30 października 2019 roku Rada Miasta Sandomierza podjęła uchwałę Nr XIII/164/2019 w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego. Uchwała ta została przekazana Wojewodzie Świętokrzyskiemu w dniu 7 listopada 2019 roku. W toku kontroli zgodności z prawem przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdził, że została ona podjęta z istotnym naruszeniem przepisów art. 40 ust. 5 i ust. 8 ustawy z dnia 21 marca 1985 roku o drogach publicznych (t. jedn. Dz. U. 2018, poz. 2068 ze zm. – dalej jako ustawa o drogach publicznych).

W dniu 14 listopada 2019 roku Wojewoda zawiadomił Przewodniczącego Rady Miasta Sandomierza o wszczęciu postępowania nadzorczego i wyznaczył termin na złożenie ewentualnych wyjaśnień w sprawie. W odpowiedzi na powyższe zawiadomienie Rada Miasta wskazała, iż analizowana uchwała zostanie zmieniona na najbliższej sesji Rady.

Stosownie do treści art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala dla dróg, których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego, wysokość stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego. Stawki opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 4 i 6 ustawy, nie mogą przekroczyć 10 zł za jeden dzień zajmowania

niepodlega

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 5 ustawy, nie może przekroczyć 200 zł, z tym że w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej stawki opłaty, o których mowa w art. 40 ust. 4 i 6 ustawy, nie mogą przekroczyć 0,20 zł za jeden dzień zajmowania pasa drogowego, a stawka opłaty, o której mowa w art. 40 ust. 5 ustawy, nie może przekroczyć 20 zł. Przepis art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych w powyższym brzmieniu obowiązuje od dnia 25 października 2019 roku, zatem obowiązywał on również w dacie podjęcia analizowanej uchwały.

W uchwale Nr XIII/164/2019 Rada Miasta Sandomierza ustaliła stawki za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych dotyczące:

- 1) prowadzenia robót w pasie drogowym;
- 2) umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego;
- 3) umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam;
- 4) zajęcia pasa drogowego na prawach wyłączności w celach innych niż wymienione w pkt 1-3.

W treści wskazanej wyżej uchwały wysokość opłaty w odniesieniu do infrastruktury telekomunikacyjnej ustalono jedynie w zakresie dotyczącym umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego. Natomiast nie określono stawki takiej opłaty w przypadku zajęcia pasa drogowego w celu prowadzenia robót w pasie drogowym, w celu umieszczania w pasie drogowym obiektów budowlanych niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego oraz reklam, a także w celach innych, niż wskazane powyżej. Ponadto najniższa ustalona przez Radę Miasta opłata za zajęcie pasa drogowego przewyższa przewidzianą przez ustawodawcę maksymalną opłatę za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Wprowadzenie przez ustawodawcę odrębnego limitu stawek opłaty za zajęcie pasa drogowego w odniesieniu do obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej przemawia za uznaniem postanowień określających wysokość tej opłaty za obligatoryjny element uchwały podejmowanej na podstawie art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych. Nie zawarcie tych postanowień w uchwale bądź określenie stawek opłaty w wysokości przekraczającej ustalony w ustawie limit stanowi istotne naruszenie prawa skutkujące koniecznością stwierdzenia nieważności uchwały odpowiednio w całości lub w części. Nawet czasowe pozostawienie

w obrocie prawnym aktu prawa miejscowego niezawierającego wymaganych przepisami prawa regulacji mogłoby bowiem skutkować pogorszeniem sytuacji prawnej podmiotów dokonujących zajęcia pasa drogowego w celu umieszczenia w nim obiektów i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej.

Niezależnie od powyższego podkreślić należy, że organ wydając przepisy prawa miejscowego musi działać ściśle w granicach konstytucyjnie określonej zasady praworządnego postępowania, a jego kompetencje nie mogą być domniemywane, rozszerzane, ani wyprowadzane w ramach analogii. Uchwała rady gminy jako akt podjęty w ramach upoważnienia ustawowego, udzielonego gminie do tworzenia aktów prawa miejscowego, musi respektować postanowienia aktów prawnych powszechnie obowiązujących wyższego rzędu, czyli ustaw oraz wydanych na ich podstawie aktów wykonawczych. Poszanowanie to oznacza, że zarówno ich treść, jaki tryb stanowienia nie mogą pozostawać w oderwaniu od zapisów innych aktów prawa powszechnie obowiązującego. Dotyczy to również uchwały podjętej na podstawie przepisu art. 40 ust. 8 ustawy o drogach publicznych, zawierającego kompetencję wyłącznie do ustalenia, w drodze uchwały, wysokości stawek opłaty za zajęcie 1 m² pasa drogowego dróg publicznych, dla których zarządcą jest jednostka samorządu terytorialnego (zob. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 21 lipca 2016 roku, II SA/Sz 390/16, Legalis).

Poza kompetencją Rady Miasta pozostawało zatem zawarcie w § 2 ust. 4, § 3 ust. 2 i 3 oraz § 4 ust. 3 uchwały postanowień odnoszących się do sposobu obliczania wysokości opłaty za zajęcie pasa drogowego. Kwestie te zostały bowiem wprost uregulowane w ustawie, przy czym postanowienie § 3 ust. 3 uchwały, w którym wskazano, że w przypadku umieszczania w pasie drogowym urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z potrzebami zarządzania drogami lub potrzebami ruchu drogowego za niepełny rok wysokość rocznej opłaty obliczana jest proporcjonalnie do liczby miesięcy (wliczając miesiące niepełne) umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim, należy uznać za nieuprawnioną modyfikację przepisu art. 40 ust. 5 ustawy o drogach publicznych, zgodnie z którym za umieszczenie takich urządzeń w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim przez okres krótszy niż rok opłata obliczana jest proporcjonalnie do liczby dni umieszczenia urządzenia w pasie drogowym lub na drogowym obiekcie inżynierskim.

Mając na względzie powyższe stwierdzenie nieważności uchwały Nr XIII/164/2019 Rady Miasta Sandomierza z dnia 30 października 2019 roku w sprawie ustalenia wysokości stawek opłat za zajęcie pasa drogowego w całości należało uznać za uzasadnione.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Kielcach za pośrednictwem Wojewody Świętokrzyskiego, w terminie 30 dni od daty jego doręczenia.

Podpis
Zbigniew Koniusz
Wojewoda Świętokrzyski